

3. Хотієнко С. Сучасний прогресивний досвід європейських країн у сфері фізичного виховання студентської молоді / Світлана Хотієнко, Катерина Соколюк / Форум прихильників фізичної культури, студентського спорту та здорового способу життя: міжн. наук.-практ. конф. (Дніпро, 10 листопада 2016 року): матеріали конференції. – Дніпро: ДНУ ім. Олеса Гончара, 2016. – С. 213-216.

ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАСОБІВ САМОСТІЙНОЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Подгорна Вікторія Віталіївна

к.п.н., доцент

Кузнецова Марія Михайлівна

студент

Одеський національний політехнічний університет
м. Одеса, Україна

Анотація. В статті розглянута значущість самостійної пізнавальної діяльності майбутніх учителів фізичної культури. Охарактеризовані засоби самостійної пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. Визначені пріоритетні засоби самостійної пізнавальної діяльності, які використовують майбутні фахівці з фізичного виховання.

Ключові слова: фізична культура, фізичне виховання, засоби самостійної пізнавальної діяльності, здобувачі вищої освіти.

Актуальність. Сучасне суспільство висуває високі вимоги до фахівця з вищою освітою. На сучасному етапі його розвитку недостатньо того, щоб здобувач вищої освіти успішно засвоїв курс навчання і навчився застосовувати отримані знання на практиці, необхідно також, щоб він міг самостійно здобувати знання, вміло застосовувати їх на практиці для вирішення виникаючих проблем [1-4]. У зв'язку з цим, одним із пріоритетних завдань вищої освіти виступає підготовка фахівця з фізичної культури, готового до самостійного здійснення пізнавальної діяльності.

Мета роботи: уточнення засобів самостійної пізнавальної діяльності майбутніх фахівців з фізичного виховання.

Завдання:

1. Визначити мету самостійної пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти.
2. Охарактеризувати засоби самостійної пізнавальної діяльності майбутніх учителів фізичної культури.
3. Встановити пріоритетні засоби самостійної пізнавальної діяльності, які використовують майбутні вчителі фізичної культури в процесі навчальної діяльності.

Методи дослідження: аналіз спеціальної літератури, опитування, методи графічної обробки інформації.

Виклад основного матеріалу. Самостійна пізнавальна діяльність покликана сформулювати у майбутніх учителів фізичної культури ряд освітніх компетентностей [1, 4]: гнучко адаптуватися в мінливих життєвих ситуаціях, самостійно набувати необхідні знання, вміло застосовуючи їх на практиці для вирішення різноманітних професійних проблем; самостійно критично мислити, вміти бачити виникаючі в реальній дійсності проблеми і шукати шляхи раціонального їх вирішення, використовуючи сучасні технології; бути здатним генерувати нові ідеї, творчо мислити; грамотно працювати з інформацією, володіти інформаційною культурою тощо.

Вивчення пріоритетних засобів самостійної пізнавальної діяльності майбутніх вчителів фізичної культури представляється можливим на основі характеристики засобів з

урахуванням умов сучасності. Аналіз літератури показав, що в педагогіці не існує точного визначення або класифікацій засобів самостійної пізнавальної діяльності [2, 3].

На основі існуючих у літературі даних про засоби навчання [1, 3, 4] нами була здійснена спроба класифікувати засоби самостійної пізнавальної діяльності за їхньою цільовою спрямованістю (табл.1).

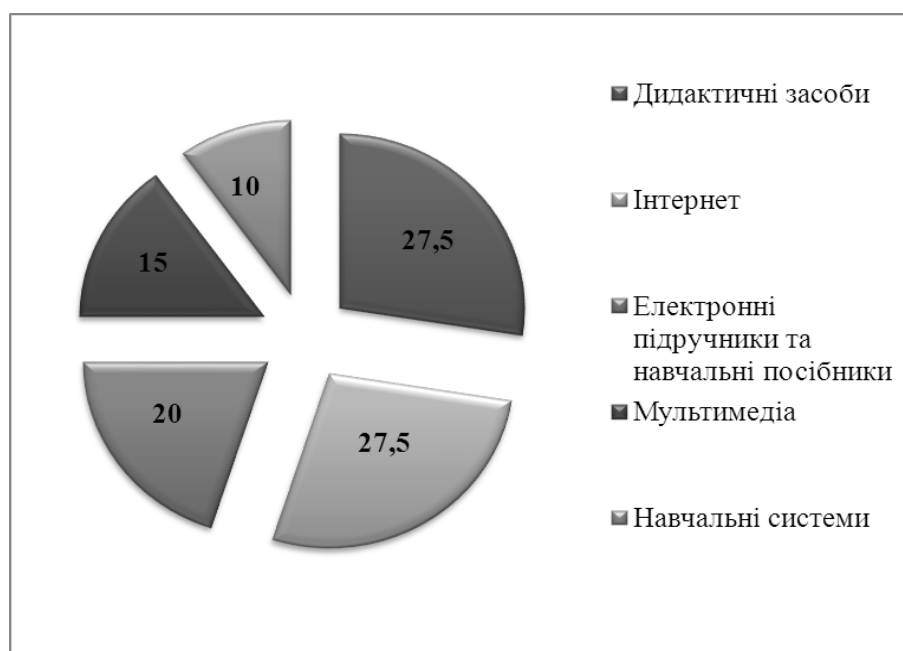
Таблиця 1

Характеристика засобів самостійної пізнавальної діяльності

Мета	Засоби	Характеристика
Отримання інформації	Дидактичні засоби	підручники, навчальні посібники, дидактичні матеріали, опорні конспекти, робочі зошити; діяльність викладача, методи і форми організації навчальної діяльності тощо
	Зображення і відображення моделі	муляжі, таблиці, ілюстративні матеріали, екранно-звукові зразки, навчальні плакати, відео- та звукозаписи і ін.
	Матеріали самостійно накопиченого досвіду	конспекти, повідомлення, доповіді, щоденники спостережень; опис предметів і явищ умовними засобами (слова, знаки, графіки, текстові таблиці, схеми, діаграми, плани, карти)
	Природні першоджерела	книги-першоджерела, музейні експонати (оригінали, що представляють історичну цінність), природні зразки, консервовані вологі препарати, реактиви тощо
	ЗМІ	періодичні видання, радіо, телебачення
Інструментальна допомога в засвоєнні різних джерел інформації	Технічні засоби	комп'ютери і комп'ютерні мережі, інтерактивні елементи; електронна техніка; нові інформаційні технології
	Інструментарій для демонстраційного та лабораторного відтворення явищ	посуд і приналежності, технічні пристосування, апарати, установки, прилади, які можуть бути також об'єктами вивчення
	Обладнання	навчально-виробниче, навчальне, демонстраційне
	Тренажери	для фізичної, технічної підготовки, контролю; механічні, електричні, світлозвукотехнічні, електромеханічні, кібернетичні; індивідуального, групового і поточного використання і ін.
Отримання інформації з електронних джерел	Інтернет	інформаційне середовище, де є предметно-освітня область, яка відображає можливості глобальної мережі, її послуги
	Електронні підручники та навчальні посібники	література нового покоління, яка об'єднує переваги традиційних підручників і можливості комп'ютерних технологій
	Мультимедіа	система сучасних ТЗ, які дозволяють працювати з текстовою інформацією, графічними зображеннями, звуком, анімаційною комп'ютерною графікою в єдиному комплексі
	Інтернет-підручники	об'єднання підручників з програмами, контролюючими знання студента, доповнене спілкуванням між викладачем і учнями в реальному часі
	Навчальні системи	електронні енциклопедії, комп'ютерні навчальні програми, електронні практикуми (лекції, презентації), комп'ютерні ділові ігри
	Бази даних	упорядкована сукупність даних, призначених для зберігання,

		накопичення і обробки за допомогою ЕОМ
	Електронні бібліотеки	матеріали бібліотек світу і їх каталоги в електронній версії
	Бази знань	складова частина інтелектуальних систем, яка представляє модель знань фахівця в конкретній галузі

Для встановлення пріоритетних засобів самостійної пізнавальної діяльності нами було проведено анкетування 40 здобувачів вищої освіти одеського політехнічного університету. Майбутнім фахівцям було запропоновано обрати засоби, якими вони найчастіше користуються в процесі самостійної роботи. На рис. 1 наведено засоби, які обрали більш ніж 10 % респондентів.

Рис.1. Засоби самостійної пізнавальної діяльності, які використовують здобувачі вищої освіти (у %)

Анкетування показало, що найбільша кількість здобувачів вищої освіти (27,5%) використовують дидактичні засоби – підручники, навчальні посібники, опорні конспекти. Така ж кількість респондентів використовує інтернет.

20% опитуваних віддають перевагу електронним підручникам, де об'єднані переваги традиційних підручників і можливості комп'ютерних технологій. 15% використовують засоби мультимедіа, які дозволяють в єдиному комплексі працювати з текстовою інформацією, графічними зображеннями, звуком, анімаційною комп'ютерною графікою. 10% здобувачів вищої освіти в самостійній діяльності застосовують навчальні системи, тобто електронні енциклопедії, комп'ютерні навчальні програми, електронні практикуми (лекції, презентації), комп'ютерні ділові ігри тощо.

Слід зазначити, що цільова спрямованість більшості обраних засобів (72,5%) – отримання інформації з електронних джерел (окрім дидактичних засобів, які є основними). Водночас студенти вважають, що розширення доступу до електронних ресурсів має доповнювати, а не замінювати роботу з традиційними носіями інформації.

Висновки. Фізична культура є багатофункціональним феноменом життя сучасного суспільства, який виконує ряд вагомих соціальних функцій. Повноцінна реалізація функцій фізичного виховання можлива лише за умови наукової організації навчальної діяльності майбутніх фахівців з фізичної культури, залучення їх до активної самостійної роботи,

самоосвіти з метою формування здатності до навчання протягом всього життя, швидко адаптуватися в мінливих життєвих ситуаціях, самостійно критично мислити, грамотно працювати з інформацією, володіти інформаційною культурою тощо.

Отже, засоби самостійної пізнавальної діяльності являють собою все те, що необхідно для реалізації мети даного виду діяльності (самостійне рішення пізнавальних завдань), їх можна класифікувати за цільовим призначенням: за метою отримання інформації або за метою отримання інструментальної допомоги в засвоєнні різних джерел інформації.

Встановлено, що в своїй самостійній навчальній діяльності здобувачі вищої освіти віддають переваги дидактичним засобам навчання та засобам отримання інформації з електронних джерел, до яких входять інтернет, електронні підручники й навчальні посібники, мультимедіа та навчальні системи.

ДЖЕРЕЛА

1. Бондаренко В. Педагогічні аспекти організації самостійної роботи майбутніх фахівців фізичної культури / В. Бондаренко // Педагогічні науки. – №54, 2012. – С. 54-60
2. Євсєєв Л. Г. Деякі аспекти формування знань майбутніх учителів фізичної культури / Л. Г. Євсєєв, В. Митурич // Фізична культура, спорт і здоров'я нації. – №6, 2006. – С. 323-325
3. Ковалів О. Електронний навчально-методичний комплекс, як засіб комплексної дії в професійній підготовці майбутніх фахівців фізичної культури / О. Ковалів // Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Сер.: Педагогічні науки. – №121 (1), 2013. – С. 260-263
4. Гринченко І. Б. Підготовка фахівців фізичної культури і спорту до професійної діяльності в умовах інформатизації суспільства / І. Б. Гринченко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер.: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – №112 (2), 2013. – С. 69-73

ВПЛИВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ НА ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТІВ

Кокотєєв Павло Генадійович

старший викладач

Медведєв Олексій Олегович

асистент

Одеський національний політехнічний університет

м. Одеса Україна

Анотація. В статі розглядається: користь фізичної активності у студента та розповідається як впливає відсутність фізичного навантаження на організм студента. З'ясуємо, які завдання вирішуються в процесі фізичного виховання та скільки годин в тиждень потрібно займатися фізичною активністю аби вона приносила користь.

Ключові слова. Студент, фізичне виховання, фізичне навантаження.

Кожному студенту потрібно піддавати себе фізичним навантаженням. Фізичні навантаження сприятливо впливають на здоров'я студента. Для кожного віку свої фізичні навантаження. Велика частина студентів ведуть сидячий спосіб життя. Для різноманітності їх діяльності в навчальному плані присутні «заняття фізичної культури».

За уставом ВООЗ (Всесвітня організація охорони здоров'я) здоров'я – це стан повного фізичного, духовного і соціального благополуччя, а не тільки відсутність хвороб і фізичних дефектів.

Фізичне виховання - педагогічний процес, спрямований на формування фізичної культури особистості в результаті педагогічного впливу і самовиховання. У процесі